

Migracje

wykład fakultatywny, 2019/2020

1. Wstęp: program zajęć i zaliczenia (prezentacji).
2. Migracje ich wpływ na życie społeczne w Europie, problemy społeczne związane z nasileniem ruchów migracyjnych, teorie migracji.
3. *'Od wyjazdu za chlebem do wyjazdu po iPada'*: zmiana funkcji migracji zarobkowych od końca XIX wieku do początków XXI wieku, zmiana kierunków migracji, sezonowość wyjazdów, charakterystyka społeczno-demograficzna społeczności migrantów.
- * *prezentacja tematów prezentacji zaliczeniowych przez studentów - 3 slajdy*
  4. *'Od migracji osiedleńczych do migracji weekendowych'*: migracja jako zmiana miejsca życia, mobilność i migracje cyrkulacyjne jako odpowiedź na współczesne możliwości związane z migracjami zarobkowymi, transnacionalizm.
  5. *'Od Greenpoint do loftów na Docklands'*: zmiana charakteru osiedlania się za granicą, integracja i asymilacja migrantów, powstawanie dzielnic etnicznych, społeczno-kulturowe konteksty funkcjonowania migrantów w nowych społeczeństwach, migracja jako katalizator awansu społecznego migranta, koncepcja transferów społecznych w opisie skutków migracji.
  6. *'Od >Szczeropolaków< do >hydraulika z Polski<'*: migracje i ich społeczne konsekwencje w krajach wysyłających i krajach przyjmujących, transfery społeczne, charakterystyka społeczna migranta z Polski w krajach europejskich, wpływ migracji na życie gospodarcze w Polsce.
  7. *'Od jednego listu rocznie do codziennych rozmów na Skype'*: wpływ rozwoju technologii informacyjno-komunikacyjnych na przemiany modelu migrowania, portale społecznościowe i portale internetowe jako platforma komunikacji i organizowania życia społeczno-kulturowego diaspory.
  8. *'Od domu starców do domu spokojnej starości'*: przemiany życia społecznego jako konsekwencje migracji, wpływ migracji na życie rodzinne, wpływ migracji na relacje sąsiedzkie, kapitał społeczny i kapitał migracyjny.
  9. *'Od rodzin wielopokoleniowych do eurosieroctwa'*: zakładanie rodzin, rozpad rodzin, eurosieroctwo, opieka nad osobami starszymi, demograficzne i ekonomiczne konsekwencje migracji, przemiany życia społecznego w Polsce.
  10. *'Od Trójcowy do jogi'*: wpływ migracji na życie religijne wśród Polaków, polskie parafie jako ośrodki życia religijnego i społecznego, wpływ sekularyzacji w krajach Europy Zachodniej na życie religijne migrantów, konwersja religijna, fenomen 'ślubu w polskim kościele' wśród migrantów, małżeństwa mieszane.
- ** *prezentacja tematów, spisów treści, wybranych koncepcji teoretycznych oraz przykładów przez studentów - 5 slajdów*
  11. Migracje klimatyczne i uchodźcze - uchodźcy z krajów rozwijających się jako wyzwanie dla krajów rozwiniętych, urbanizacja, megaurbanizacja i zmiany klimatu jako czynniki stymulujące migracje.
  12. Ukraińcy w Polsce - przykład migracji i integracji w XXI wieku, historyczne tło zjawiska, ekonomiczne i polityczne konteksty migracji.
  13. Migracje a turystyka - turystyka międzynarodowa jako rynek pracy dla migrantów, turystyka emerycka, mobilność międzynarodowa.
  14. Podsumowanie: wybrane konsekwencje migracji dla życia społecznego Polaków w kraju i za granicą, prognozy na przyszłość.
  15. Prezentacje studentów

Wymagania dot. prezentacji studentów:

terminy: po III wykładzie - prezentacja wybranego tematu z uzasadnieniem; po X wykładzie - przedstawienie stanu zaawansowania prezentacji wraz z wybranymi koncepcjami teoretycznymi i przykładami; na ostatnich zajęciach - prezentacja

prezentacja: format pdf, 15 slajdów: 4-5 z przedstawieniem zagadnień teoretycznych, 4-5 z przedstawieniem konkretnego przykładu, 4-5 z przedstawieniem autorskiej opinii, rekomendacji lub propozycji;

Literatura:

- Anacka M., Fihel A., 2012, *Selektywność emigracji i migracji powrotnych Polaków – o procesie „wypłukiwania”*, „Central and Eastern European Migration Review”, Vol. 1, No. 1.
- Balicki J., Bieniecki M., 2013, *Udział Kościoła katolickiego w Polityce migracyjnej RP – aspekty społeczno-charytatywne*, w: Lesińska M., Okólski M. (red.), *Współczesne polskie migracje: strategie – skutki społeczne – reakcja państwa*, Warszawa.
- Beck U., Beck-Gernsheim E., 2013, *Miłość na odległość. Modele życia w epoce globalnej*, Warszawa.
- Bloch N., Goździak E. (red.), 2010, *Od gości do sąsiadów. Integracja cudzoziemców spoza Unii Europejskiej w Poznaniu w edukacji, na rynku pracy i w opiece zdrowotnej*, Poznań.
- Cameron R., Neal L., 2003, *Historia gospodarcza świata. Od paleolitu do czasów najnowszych*, Warszawa.
- Castles S., Miller M.J., 2011, *Migracje we współczesnym świecie*, Warszawa.
- Cekiera R., 2014, *O pułapkach emigracyjnej lekkości. Doświadczenie tymczasowości w narracjach młodych polskich emigrantów poakcesyjnych*, Kraków.
- Chałasiński J., 1976, *Polonia amerykańska*, w: Znaniecki F., Thomas W., *Chłop polski w Europie i Ameryce. Organizacja grupy pierwotnej*, t. 1, Warszawa.
- Cieciela P., Łysoń P., Sadło W., Zdaniewicz W. (red.), 2014, *Kościół katolicki w Polsce 1991-2011*, Warszawa.
- Connor P., Cohn D.V., Barrera-Gonzalez A., Oates R., (2013), *Changing Patterns of Global Migration and Remittances. More Migrants in U.S. and Other Wealthy Countries; More Money to Middle-Income Countries*, <http://www.pewsocialtrends.org/2013/12/17/changing-patterns-of-global-migration-and-remittances/>
- Davis Jason, Carr David, (2010), *The Effect of Remittances on Population Growth, Conspicuous Consumption, and Agricultural Change in Latin America and the Caribbean*, „Global Development Studies” (artykuł w recenzji), http://www.geog.ucsb.edu/~carr/DCarr_Publications/Davis_Carr_DevStudies_Remittances_Fertility_draft.pdf
- Drinkwater S., Eade J., Garapich M., 2006, *Poles Apart? EU Enlargement and the Labour Market Outcomes of Immigrants in the UK*, „Discussion Paper”, No. 2410.
- Elrick T., 2008, *The Influence of Migration on Origin Communities: Insight from Polish Migrations to the West*, „Europe-Asia Studies”, Vol. 60, No. 9.
- Erdmans M.P., 1998, *Opposite Poles. Immigrants and Ethnics in Polish Chicago 1976-1990*, Pennsylvania.
- Garapich M., 2013, *Polska kultura migracyjna po 2004 roku – między zmianą a tradycją*, w: Lesińska M., Okólski M. (red.), *Współczesne polskie migracje: strategie – skutki społeczne – reakcja państwa*, Warszawa.
- Golka M., 2010, *Imiona wielokulturowości*, Warszawa.
- Haug B., Dann G.M.S., Mehmetoglu M., 2007, *Little Norway in Spain. From Tourism to Migration*, „Annals of Tourism Research”, Vol. 54, No. 1.
- Isański J., 2013, *Migracje i transfery kapitału społecznego*, Poznań.
- Isański J., Mleczo A., Seredyńska-Abou Eid R. (red.), 2013, *Polish Contemporary Migration: From Co-migrants to Project ME*, w: International Migration vol. 52: 1, Blackwell Publishing Ltd, Oxford UK, MA USA,
- Janowska H., 1981, *Emigracja zarobkowa z Polski 1918-1939*, Warszawa.
- Jaźwińska E. (red.), 2013, *Kariery i mobilność społeczno-zawodowa migrantów poakcesyjnych*, „CMR Working Papers”, nr 65 (123).
- Jończy R., 2013, *Regionalne skutki odpływu ludności Polski w okresie transformacji (wnioski z badań własnych w regionie opolskim)*, w: Lesińska M., Okólski M. (red.), *Współczesne polskie migracje: strategie – skutki społeczne – reakcja państwa*, Warszawa.
- Kawczyńska-Butrym Z., 2008a, *Migracje zarobkowe – w poszukiwaniu możliwości zwiększania własnego potencjału/kapitału*, w: Zięba M.S. (red.), *Migracja – wyzwanie XXI wieku*, Lublin.
- Kawczyńska-Butrym Z., 2008b, *Migracja: Perspektywa mikrospołeczna – indywidualne i rodzinne zyski, koszty i straty*, w: Zięba M.S. (red.), *Migracja – wyzwanie XXI wieku*, Lublin.
- Levitt P., Lamba-Nieves D., 2011, *Social Remittances Revisited*, „Journal of Ethnic and Migration Studies”, Vol. 37, No. 1.
- Magala S., 2011, *Kompetencje międzykulturowe*, Warszawa.
- Makulec A., 2013, *Konsekwencje migracji wysoko wykwalifikowanego kapitału ludzkiego dla krajów wysyłających i migrantów na przykładzie personelu medycznego*, „CMR Working Papers”, nr 61 (119).
- Margis C., *O podróżowaniu*, w: Zeszyty Literackie, nr 93, 2006 nr 1, ss. 55-65,

- Markley E., 2011, *Social Remittances and Social Capital: Values and Practices of Transnational Social Space*, „Quality of Life”, Vol. 22, Issue 4.
- Markowski K., 2008, *Ekonomiczne aspekty migracji*, w: Zięba M.S. (red.), *Migracja – wyzwanie XXI wieku*, Lublin.
- Michalski M., 2014, *Znaczenie rodziny dla międzypokoleniowej transmisji kultury gospodarczej*, Poznań.
- Nowak M., 2014, *Polska migracja: motywy mobilności, jej dynamika i propozycja socjologicznej rekonceptualizacji*, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny”, nr 3.
- Okólski M., 2007, *Europe in movement: migration from/to Central and Eastern Europe*, „CMR Working Papers”, nr 22 (80).
- Plewko J., 2010, *Sprostac migracji. Pomoc migrantom ekonomicznym z ziem polskich (polowa XIX – początek XX wieku)*, Lublin.
- Portes A., Rumbaut R.G., 2001, *Legacies. The Story of the Immigrant Second Generation*, Berkeley, Los Angeles, London.
- Portes A., Rumbaut R.G., 2006, *Immigrant America. A Portrait. Third Edition. Revised, Expanded and Updated*, Berkeley, Los Angeles. London.
- Prince's Trust, 2007, *The cost of exclusion. Counting the cost of youth disadvantage in the UK* [online], <<https://www.princes-trust.org.uk/PDF/Princes%20Trust%20Research%20Cost%20of%20Exclusion%20apr07.pdf>>
- Ravenstein E.G., 1889, *The Laws of Migration*, „Journal of the Royal Statistical Society”, Vol. 52, No. 2.
- Ream R.K., 2006, *Uprooting children. Mobility, social capital and Mexican American Underachievement*, New York.
- Roos Ch., 2013, *The EU and Immigration Policies. Cracks in the Walls of Fortress Europe?*, Hampshire, Basingstoke.
- Smoleń A., 2013, *Emigracja zarobkowa a zdrowie. Wybrane czynniki ryzyka zdrowotnego polskich emigrantów poakcesyjnych w Wielkiej Brytanii*, w: Lesińska M., Okólski M. (red.), *Współczesne polskie migracje: strategie – skutki społeczne – reakcja państwa*, Warszawa.
- Ministerstwo Gospodarki. Departament Analiz i Prognoz, 2007, *Wpływ emigracji zarobkowej na gospodarkę Polski*
- White A., 2011, *The mobility of Polish families in the West of England: translocalism and attitudes to return*, „Studia Migracyjne – Przegląd Polonijny”, nr 1 [online], <http://www.kbpolonii.pan.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=77%3Anr-1-2011&catid=34%3Aaspisytrecci&Itemid=47>
- Zamojski J.E. (red.), 2006, *Migracje i kultura*, Warszawa.
- Zięba Maciej St. (red.), *Migracja – wyzwanie XXI wieku*, Lublin 2008, wyd. KUL,